

**ORIENTAREA ÎN DOMENIUL
ANTREPRENORIATULUI CLASIC,
ANTREPRENORIATULUI SOCIAL ȘI
RESPONSABILITĂȚII SOCIAL
CORPORATIVE: PARTICULARITĂȚILE
ANTREPRENORIATULUI SOCIAL**

1. ANTREPRENORIATUL: CONCEPT, FORME, TIPOLOGII.

- ◉ În Evul Mediu noțiunea de „antreprenor” avea mai multe sensuri, indicând:
 - persoanele care se ocupau cu comerțul exterior;
 - organizatorii de parade, spectacole;
 - responsabilii de obiecte industriale, șantiere.

Aceștia nu își asumau nici un risc, ci doar conduceau toate activitățile, utilizând resursele financiare, materiale și comerciale care li se alocau.

- ◉ În literatura economică noțiunea de „antreprenor” a apărut pentru prima dată în Dicționarul Universal de Comerț, editat la Paris în anul 1723, desemnând **„persoana care își asumă obligații în vederea gestionării construcției unui obiect”**.

Ca termen științific, noțiunea de „*antreprenor*” datează încă din sec. al XVIII-lea, când economistul francez Richard Cantillon a asociat asumarea de riscuri în economie cu antreprenoriatul, formulând primele teorii cu privire la antreprenoriat.

În Anglia, în aceeași perioadă, revoluția Industrială era în plină desfășurare, iar antreprenorii jucau un rol important în transformarea resurselor.

Joseph Schumpeter (economist austriac, 1934) spunea:

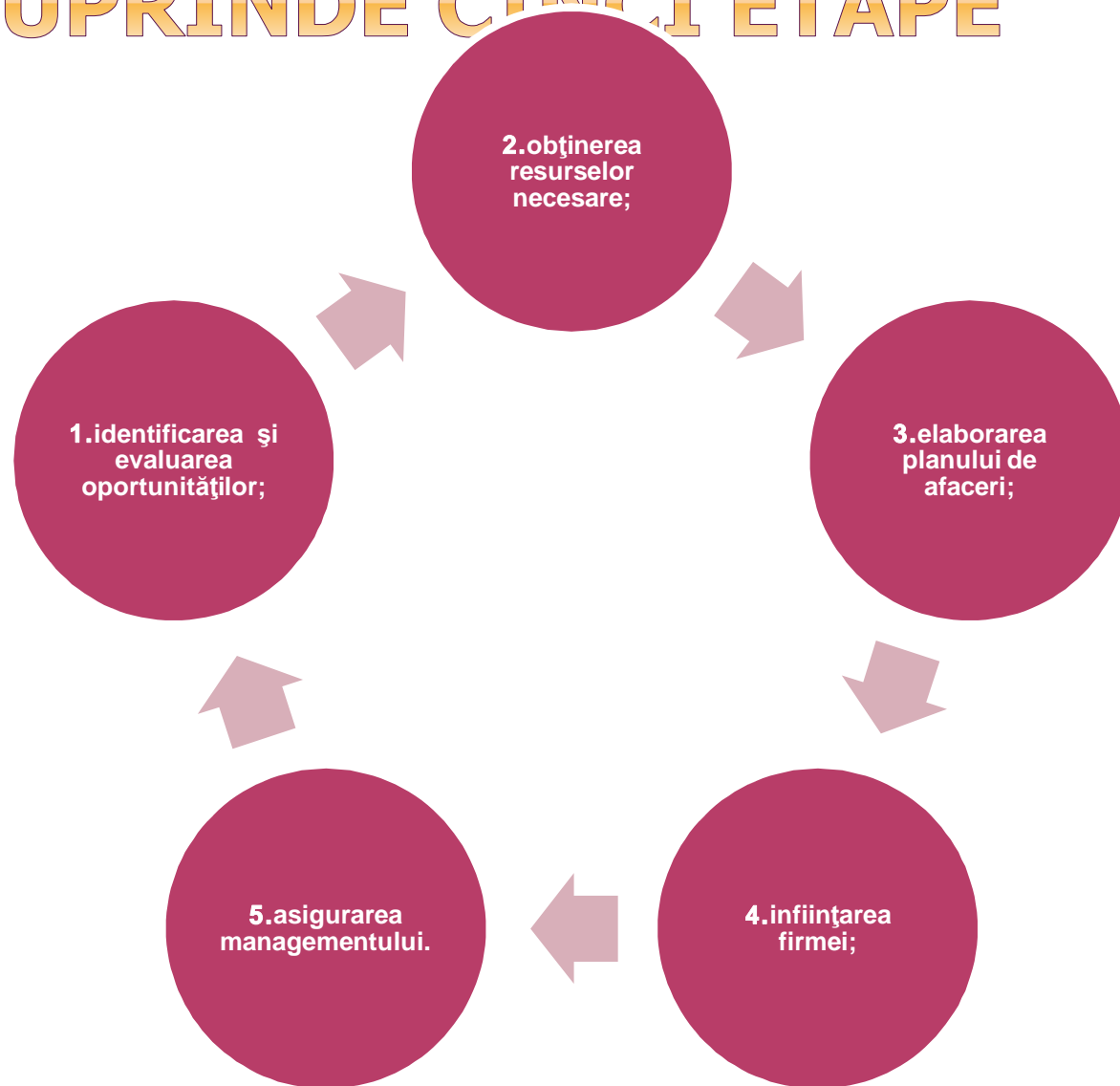
„În antreprenoriat există o înțelegere pe care o facem în legătură cu un anumit tip de comportament, care include:

- 1) inițiative;
- 2) organizarea și reorganizarea mecanismelor socioeconomice;
- 3) acceptarea riscului și a eșecului”.

ACTIVITATEA DE ANTREPRENORAT

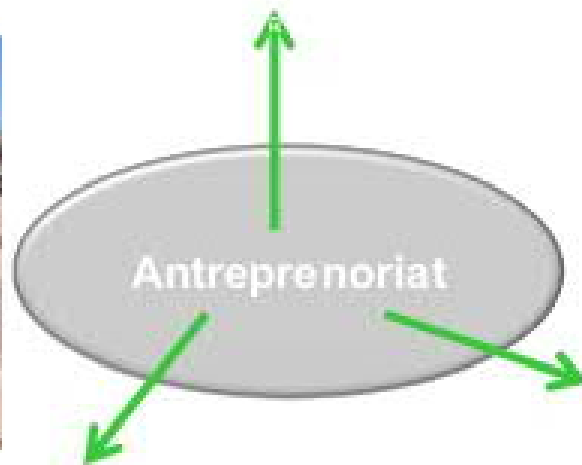
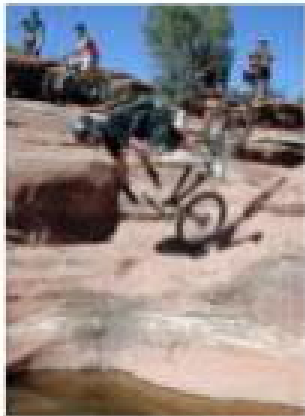
Activitatea de antreprenoriat este o activitate independentă, desfășurată pe propriul risc și orientată spre obținerea profitului ca urmare a utilizării bunurilor, vinderii mărfurilor, executării lucrărilor sau prestării serviciilor de către persoanele înregistrate în această calitate, în modul stabilit de lege.

PROCESUL ANTREPRENORIAL CUPRINDE CINCI ETAPE

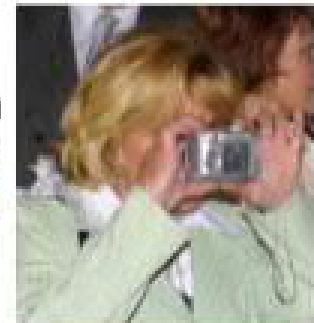
Dimensiunile antreprenoriatului

Privim problema dintr-un alt unghi [orientarea spre actiuni pro-active]

Avem curajul sa urmam o cale "nebatatorita" [asumarea riscului de a fi urmat o cale gresita]

Abordam problema intr-un mod nou, diferit [orientarea spre inovare]

Antreprenor...

... cateva date statistice

- 70% dintre oameni se gandesc sa devina antreprenori
 - Aprox. 15% poate chiar incearca
 - Foarte putini reusesc insa de la prima incercare
- Oameni implicati in afacerea proprie (orientativ):
 - SUA 8,4%
 - Canada 6,8%
 - Germania 4,1%
 - Italia 3,4%
 - Anglia 3,3%
 - Franta 1,8%
 - Japonia 1,6% ...

... Romania (?)

◉ *Definiția 1:* **Antreprenorul** este persoana care identifică oportunitatea unei afaceri, își asumă responsabilitatea inițierii acesteia și obține resursele necesare pentru începerea activității.

◉ *Definiția 2:* **Antreprenorul** este persoana care își asumă riscurile conducerii unei afaceri.

◉ *Definiția 3:* **Antreprenorul** este cel care gestionează resursele necesare funcționării unei afaceri bazate pe inovație.

◉ *Definiția 4:* **Antreprenorul** este o persoană fizică autorizată sau o persoană juridică care, în mod individual sau în asocieră cu alte persoane fizice autorizate sau cu persoane juridice, organizează o societate comercială în vederea desfășurării unor fapte și acte de comerț, în scopul obținerii de profit prin realizarea de bunuri materiale, respectiv prestări de servicii, din vânzarea acestora pe piață, în condiții de concurență.

◉ .

Astfel, **antreprenorul** este o persoană care inițiază și derulează un set de activități caracterizate de risc și inovare cu scopul de a obține satisfacții materiale și personale

**LEGEA REPUBLICII MOLDOVA „CU PRIVIRE LA
ANTREPRENORIAT ȘI ÎNTREPRINDERI” NR. 845 DIN
03.01.1992 STIPULEAZĂ:**

„...**Antreprenoriatul** este o activitate de fabricare a producției, de executare a lucrărilor și de prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială, în scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venit”.

LEGISLAȚIA ÎN VIGOARE A REPUBLICII MOLDOVA CE REGLEMENTEAZĂ ACTIVITATEA ANTREPRENORIALĂ

- Legea Republicii Moldova “Cu privire la antreprenoriat și întreprindere”, Nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992.
- Legea Republicii Moldova “Cu privire la investițiile străine”, Nr. 998-XII din 01 aprilie 1992.
- Legea Republicii Moldova ”Privind patenta de întreprinzător”, Nr. 93-XIV din 15 iulie 1998.
- Legea Republicii Moldova ”Cu privire la secretul comercial”, Nr. 117- XIII din 06 iulie 1994.
- Legea Republicii Moldova “Cu privire la protecția concurenței”, Nr. 1103- XIV din 30 iunie 2000.
- Legea Republicii Moldova “Cu privire la înregistrarea de Stat a întreprinderilor și organizațiilor”, Nr. 1265-XV din 03.01.1992.
- Legea Republicii Moldova “Privind acordarea de licență pentru unele genuri de activitate”, Nr. 451-XV din 30 iulie 2001.

FORME DE ACTIVITĂȚI DE ANTREPRENORIAL

Activitate de antreprenoriat pot desfășura atât **persoanele juridice**, cât și cetățenii (**persoanele fizice**).

Forme de activități de antreprenoriat sunt:

- ⊙ genurile de activități licențiate
- ⊙ companiile comerciale.

Principala diferență între cele două forme este că un comerciant (persoană fizică) face afaceri pe cont propriu și are nevoie de autorizație comercială, în timp ce o companie (persoană juridică) face afaceri în contul companiei, adică pentru toți patronii săi. În acest caz, va fi nevoie de autorizația comercială a fondatorilor și de un contract legal încheiat între aceștia.

ACTIVITĂȚI CU AUTORIZAȚIE COMERCIALĂ CONFERĂ DREPTUL DE A DESFĂȘURA O ACTIVITATE ÎNTR-UN ANUMIT DOMENIU.

- ◉ a) **Comerț liber:** nu este necesară o calificare specială, autorizația fiind eliberată la prezentarea cazierului judiciar (de exemplu: activități de desfacere a produselor sau diverse activități de intermediere).
- ◉ b) **Activități meșteșugărești:** pentru obținerea autorizației este nevoie de pregătire profesională sau experiență în domeniile aferente ocupațiilor respective (de exemplu: tâmplăria, fierăria, zidăria, tinichigieria, serviciile cosmetice).
- ◉ c) **Activități reglementate:** pe lângă calificările adecvate, pentru obținerea autorizației există cerințe suplimentare definite în diverse regulamente (de exemplu: contabilitatea, montajul, repararea și controlul aparatelor electrice, producția chimică, optică, serviciile de masaj, consilierea psihologică etc.). Aceste tipuri de **activități** se numesc **înregistrate**.
- ◉ d) **Concesionări:** pentru acestea sunt definite cerințe (inclusiv calificări) prin legi și regulamente. În calitate de exemple enumerăm: producerea, repararea, vânzarea și utilizarea de arme, serviciile de comunicații, serviciile de taximetrie etc.

TIPOLOGIA FORMELOR MEDIULUI ANTREPRENORIAL

1. În funcție de forma de proprietate

- întreprinderi de stat;
- întreprinderi private;
- întreprinderi cu proprietate mixtă.

2. După natura activității se evidențiază:

- întreprinderi agricole;
- întreprinderi industriale;
- întreprinderi de servicii (bănci, asigurări, transport);
- întreprinderi de distribuție al căror rol este de a pune la dispoziția clienților diferite bunuri de consum.

3. În funcție de obiectul muncii, întreprinderile se împart în extractive și prelucrătoare.

4. În raport cu destinația economică și caracterul producției finite distingem:

- întreprinderi producătoare de mijloace de producție (grupa A);
- întreprinderi producătoare de bunuri de consum (grupa B).

5. În funcție de continuitatea procesului tehnologic există:

- întreprinderi cu procese tehnologice continue;
- întreprinderi cu procese tehnologice discontinue.

6. După timpul de lucru în cadrul anului calendaristic deosebim:

- întreprinderi ce funcționează anul împrejur;
- întreprinderi sezoniere.

7. În raport cu nivelul de specializare se poate vorbi de:

- întreprinderi specializate;
- întreprinderi universale;
- întreprinderi mixte.

8. În funcție de metoda de organizare a producției putem evidenția:

- întreprinderi cu producția organizată în flux;
- întreprinderi cu producția organizată pe obiecte;
- întreprinderi cu producția organizată în unicate.

9. În funcție de forma organizatorico-juridică a întreprinderii deosebim:

- întreprindere individuală;
- societate în nume colectiv;
- societate în comandită;
- societate pe acțiuni;
- societate cu răspundere limitată;
- cooperativă de producție;
- cooperativă de întreprinzător;
- întreprindere de arendă;
- întreprindere de stat și întreprindere municipală.

10. După mărime (estimată după numărul de personal, cifra de afaceri, capitalul social) se poate vorbi de:

- microîntreprinderi;
- întreprinderi mici;
- întreprinderi mijlocii;
- întreprinderi mari.

Micile afaceri contribuie in buna masura la realizarea unor obiective fundamentale ale oricarii economii nationale.

În **aprecierea mărimii** unei întreprinderi se au în vedere **criterii**:

- - **cantitative**: volumul vânzărilor, numărul salariaților, profitul;
- - **calitative**: atingerea unui anumit nivel al productivității muncii, a unui anumit grad de integrare în mediul economic etc.
- Nu există o definiție unanim acceptată a micilor afaceri. Totuși, **o afacere trebuie să îndeplinească anumite condiții pentru a fi considerată mică** și, implicit, pentru a beneficia de serviciile administrației micilor afaceri.

Întreprinderile mici și mijlocii (IMM)

– componente de bază ale
antreprenoriatului

*„micile afaceri reprezintă
catalizatorul principal al creșterii
economice”*

Drucker

P.(parintele managementului modern)

În Republica Moldova se aplică următoarele criterii:

- **numărul angajaților** (de baza),
- suma anuală a veniturilor din vânzări,
- valoarea anuală de bilanț a activelor.

LEGEA PRIVIND SUSȚINEREA *SECTORULUI ÎNȚREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII* DEFINIȘTE MICUL BUSINESS CA PE O ACTIVITATE ANTREPRENORIALĂ.

1. Se consideră **întreprindere micro** agentul economic ce corespunde următoarelor criterii:

- număr mediu scriptic anual de salariați de cel mult 9 persoane,
- sumă anuală a veniturilor din vânzări de cel mult 3 milioane de lei
- valoare totală anuală de bilanț a activelor ce nu depășește 3 milioane de lei.

2. **întreprindere mică** agentul economic ce respectă următoarele criterii:

- ⦿ număr mediu scriptic anual de salariați de cel mult 49 de persoane,
- ⦿ sumă anuală a veniturilor din vânzări de cel mult 25 milioane de lei
- ⦿ valoare totală anuală de bilanț a activelor ce nu depășește 25 milioane de lei.

3. **întreprinderii mijlocii**, criteriile de definire sunt următoarele:

- ⦿ număr mediu scriptic anual de salariați de cel mult 249 de persoane,
- ⦿ sumă anuală a veniturilor din vânzări de cel mult 50 milioane de lei
- ⦿ valoare totală anuală de bilanț a activelor ce nu depășește 50 milioane de lei.

Diferența dintre business clasic și un business sau o întreprindere socială este aceea că cea din urmă are ca scop rezolvarea unei probleme sociale.

Antreprenoriatul social se concentrează pe bunăstarea și dezvoltarea mediului și a comunității din care fac parte. Ei identifică bariere, obstacole și lipsuri în aceste medii sau în rândul oamenilor din aceste medii și acționează pentru a rezolva aceste lipsuri.

Antreprenoriatul social reprezintă activitatea continuă de fabricare a producției, executare a lucrărilor sau prestare a serviciilor în scopul obținerii de venituri pentru a fi utilizate în scopuri sociale, inclusiv pentru prestarea serviciilor sociale.

Antreprenoriatul social contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață și oferă oportunități persoanelor din categoriile defavorizate ale populației de a se implica în activități economice și sociale, inclusiv la nivel colectivităților locale, contribuie la ocuparea forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale în interesul comunității.

Obiectivele antreprenoriatului social sunt:

- Producerea de bunuri și/sau prestarea de servicii care contribuie la bunăstarea comunității sau a membrilor acesteia;
- Promovarea, cu prioritate, a unor activități care pot genera sau asigura locuri de muncă pentru încadrarea persoanelor aparținând grupurilor defavorizate;
- Dezvoltarea unor programe eficiente de formare dedicate persoanelor din grupurile defavorizate.

Beneficiari ai antreprenoriatului social sunt persoanele și familiile defavorizate definite în Legea asistenței sociale nr.547/2003

Constituie activitate de antreprenoriat social, activități din domeniile orientate spre:

- Realizarea activităților extrașcolare;
- Promovarea posibilităților de încadrare a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației prin realizarea serviciilor de intermediere a muncii, de informare și consiliere profesională, de orientare profesională, de consultanță și asistență la inițierea unei activități de întreprinzător;
- Realizarea activităților de turism și sport în scopul recreerii și al socializării;
- Realizarea activităților care să contribuie la implementarea politicilor publice de dezvoltare regională, inclusiv reducerea dezechilibrelor dintre nivelurile de dezvoltare social-economică în regiuni și interiorul lor;
- Prestarea și dezvoltarea serviciilor sociale, precum și spre extinderea serviciilor sociale;
- Crearea locurilor de muncă și încadrarea persoanelor din categoriile defavorizate ale populației;
- Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale familiilor lor;
- Promovarea activităților de protecție a mediului ;
- Gestionarea deșeurilor în scopul reducerii acestora și reintroducerii lor maximale în circuitul economic;
- Promovarea activităților de protecție a patrimoniului național;
- Realizarea activităților din domeniile educației , culturii, ocrotirii sănătății, protecției și asistenței sociale, a celor ce țin de creșterea bunăstării și dezvoltarea comunitară:

Întreprinderea socială este
întreprinderea constituită de asociații
obștești, fundații, culte
religioase, instituții private care
desfășoară activități de antreprenor
social în vederea soluționării unor
probleme sociale de interes comunitar
și care îndeplinesc condițiile stabilite în
Legea nr.845/1992 cu privire la
antreprenoriat și întreprinderi.

În Republica Moldova antreprenoriatul social este reglementat începînd cu 2017 prin Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenorat și întreprinderi, iar Comisia Națională pentru Antreprenorat Social este organul colegial care se institue prin ordinul ministrului economiei și exercită următoarele atribuții principale:

- Elaborează studii și rapoarte în domeniul antreprenoratului social;
- Participă la elaborarea politicilor publice și a actelor normative în domeniul antreprenoratului social;
- Înaintează recomandări privind îmbunătățirea mediului de dezvoltare a antreprenoratului social;
- Atribue și retrage statutul de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție.

SUSȚINEREA DE CĂTRE STAT A IMM ÎN REPUBLICA MOLDOVA

- ◉ În 2006 Republica Moldova a aprobat Legea privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, care prevede direcțiile susținerii de stat a IMM-urilor, subiectele și obiectele susținerii, fondurile specializate, strategiile de stat etc.
- ◉ **Strategiile de stat de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii** sunt documente de planificare strategică a politicii de stat privind susținerea acestui sector, care definesc obiectivele și identifică prioritățile politicii statului în domeniu
- ◉ A fost creată **Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM)**, care are statut de organizație necomercială pe lângă Ministerul Economiei, și are drept scop implementarea politicii de stat privind susținerea dezvoltării întreprinderilor micro, mici și mijlocii, în conformitate cu strategiile de susținere a dezvoltării acestui sector și cu alte strategii și programe ale Guvernului.

PROIECTE NAȚIONALE IMPLEMENTATE DE ODIMM

1. PROGRAMUL DE ATRAGERE A
REMITENȚELOR ÎN ECONOMIE
2. PROGRAMUL NATIONAL DE
ABILITARE ECONOMICA A
TINERILOR
3. PROGRAMUL „GESTIUNEA
EFICIENTĂ A AFACERII”
4. FGC: FONDUL SPECIAL DE
GARANTARE A CREDITELOR

Antreprenor: trasaturi de baza

Banii sunt necesari pentru alimentarea obsesiei (!)

